

[Forsvarsministeren.]

rimeligt forhold til de befalingsmænd, man havde rådighed over. Dertil kom så hensynet til det militære beredskab iøvrigt her i landet.

Ved de forhandlinger, jeg i sin tid førte i London, i december måned 1948, lykkedes det at få gennemført en ordning, hvorved der skete en væsentlig reduktion i antallet af indkaldte, som var nødvendigt, for at man halvårligt kunne få afsendt en brigade på 4 000 mand til Tyskland. Endvidere er der på min foranledning gennemført en afvikling af grænsekommandoet. Det måtte ske lidt efter lidt, fordi man både indenfor politiet og indenfor gendarmeriet havde betænkeligheder ved udelukkende at overlade politiet at opretholde den nødvendige ordenstilstand ved vor grænse, men det lykkedes mig efterhånden ved det materiale, jeg forelagde, og ved den argumentation, der var mulig, at overbevise såvel grænsegendarmeriet som politiet om, at vi kunne afvikle den militære bevogtning ved grænsen. Disse to dispositioner var i hvert fald fornødne, før man kunne gennemføre en væsentlig nedskrivning af antallet af indkaldte til hæren.

Der var indenfor militæret delte meninger om, hvorvidt den aflastning, som afviklingen af de her nævnte opgaver medførte, kunne føre til, at man blev i stand til at søge en bedre uddannelse af de værnepligtige. De forhåbninger, man har haft i så henseende, viste sig imidlertid hurtigt at slå fejl, og jeg tog derfor anledning til sidste sommer at få gennemført en til bunds gående undersøgelse af, hvordan det egentlig stod til med hele uddannelsesproblemet. Denne undersøgelse er foretaget af forsvarskommissionens 5 mands udvalg, og de repræsentanter for partierne, som har deltaget i dette arbejde, vil vide, at det har været meget omfattende og stadig har været ledet ud fra den betragtning, at under hensyn til de forpligtelser, regeringen og rigsdagen har påtaget sig ved Danmarks tilslutning til Atlantpagten, burde reduktionerne i hvert fald ikke gøres større, end at vi sikrede uddannelsen af det antal værnepligtige, som vi skønnede kunne få en hensigtsmæssig uddannelse. Under hensyn dertil er beslutningen taget om den reduktion, som jeg for et øjeblik siden gjorde det høje tings medlemmer bekendt med.

Jævnside med dette arbejde er gået arbejdet indenfor det udvalg, som det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard omtalte. Det er rigtigt, at det ærede medlem i 1948 rejste spørgsmålet om at få nedsat et sådant ud-

valg, og det er også rigtigt, at jeg med glæde tog mod denne opfordring og drog omsorg for, at udvalget fik en sådan sammensætning, at der virkelig kunne blive tale om, at vi fik tilvejebragt et omfattende materiale til belysning af den måde, hvorpå vi fremtidig bedst kunne gennemføre uddannelsen af indkaldte.

I de kendsgerninger, som jeg her har fremdraget, forekommer der mig ikke at være noget, som giver det ærede medlem grund til at omtale hele spørgsmålet om indkaldelserne på den måde, som sket er, og navnlig forekommer det mig helt urimeligt, at det ærede medlem bruger så voldsomme udtryk som „en skandale“. Man har i de år, der er gået, løst de opgaver, som var overdraget militæret. Man har afviklet en række af disse opgaver og derved tilvejebragt muligheder for at gennemføre en reduktion, og såsnart mulighederne for en reduktion var tilvejebragt, gik man i gang med en undersøgelse af, hvor stor reduktionen kunne blive.

Det er ikke nogen hemmelighed, at der blandt ledende militære har rådet den opfattelse, at man — alle forhold taget i betragtning — burde have fortsat med at gennemføre uddannelsen på den måde, som sket er.

De repræsentanter, partierne har haft indenfor 5 mands udvalget, er kommet til en anden opfattelse på grundlag af det materiale, som foreligger, og har under hensyn dertil givet deres tilslutning til det forslag, som er forelagt her. Det må billigt erkendes, at den reduktion, som vi her stiller forslag om, beror på et skøn. Under hensyn til beredskabsproblemet og til trods for de mangler, som knapheden på befalingsmænd med fornøden uddannelse og erfaring foranlediger, kan der udmærket stilles en argumentation op for, at man måske kunne have ladet være med at gå så langt ned, men alle forhold taget i betragtning har man, partirepræsentanterne og jeg, ment, at den afgørelse, man nu træffer, er den rigtige, og jeg håber, at vi ved denne reduktion skal nå til at få afviklet en del af, ja, hele den kritik, der i den senere tid er kommet til orde fra de værnepligtige med hensyn til uddannelsen indenfor værnene.

Når det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard nu henviser til den betænkning, der er afgivet af det af mig nedsatte udvalg, vedrørende en rationalisering af de værnepligtiges uddannelse, bør det også siges ved denne lejlighed, at udvalget ikke udelukkende hævder, at spørgsmålet om en bedre uddannelse af de værnepligtige kan reduceres til at være et spørgsmål om det nødvendige antal befalingsmænd med for-